

ПРОПОЗИЦІЇ

Всеукраїнської асоціації кредитних спілок (далі – ВАКС) до проекту Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги (далі – проект Положення), оприлюдненого на сайті Нацкомфінпослуг

11 серпня 2015 року

№	Проект нормативно-правового акта	Пропозиції ВАКС
1	<p>I. Загальні положення</p> <p>1.1. (...) Норми цього Положення не застосовуються до правовідносин, на які поширюється дія Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».</p>	<p>Відповідно до преамбули Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» цей Закон визначає правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю).</p> <p>Разом з тим, інститут застосування уповноваженими особами приписів, який пропонується впровадити проектом Положення для фінансових установ за якими здійснює нагляд Нацкомфінпослуг, передбачений вказаним вище Законом.</p> <p>На погляд ВАКС, будь-який інший закон, який визначав би можливість застосовувати Нацкомфінпослуг для всіх видів піднаглядних установ захід впливу (або як обов'язкова рекомендація) у вигляді припису, на сьогодні відсутній.</p> <p><u>Враховуючи викладене, ВАКС пропонує</u> уточнити, на які правовідносини за Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», та в якій частині не буде поширюватися дія Положення.</p>
2	<p>I. Загальні положення</p> <p>(...)</p> <p>1.3.1. З метою перевірки або підтвердження даних та\або інформації про ознаки порушення особою законодавства про фінансові послуги Нацкомфінпослуг у межах своєї компетенції має право вимагати у особи</p>	<p>З метою запобігання неоднозначному застосуванню запропонованих норм <u>ВАКС просить</u> уточнити в проекті Положення, що є «належним чином засвідчені».</p>

	<p>надання необхідної інформації та\або належним чином засвідчених копій документів шляхом надсилання письмової вимоги.</p> <p>1.3.2. Особа зобов'язана, у визначений в письмовій вимозі Нацкомфінпослуг строк, надати інформацію та\або належним чином засвідчені копії документів.</p>	
2	<p>II. Види заходів впливу (...)</p> <p>2.2. Захід впливу у вигляді зобов'язання порушника вжити заходів для усунення порушення та\або вжиття заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення, оформляється письмовим розпорядженням Нацкомфінпослуг, а у разі провадження у справі, розпочатого за зверненням громадян – приписом уповноваженої особи Нацкомфінпослуг.</p> <p>Припис вноситься уповноваженою особою Нацкомфінпослуг з метою запобігання несвоєчасному виконанню особою зобов'язань та своєчасного реагування з боку Нацкомфінпослуг на порушення прав та законних інтересів споживачів фінансових послуг.</p>	<p>ВАКС в цілому підтримує пропозицію Нацкомфінпослуг щодо особливого провадження у справах з питань, порушених у зверненнях громадян, направлених на підставі Закону України «Про звернення громадян».</p> <p>Разом з тим, ВАКС просить звернути увагу на таке.</p> <p>Статтею 40 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» визначені види заходів впливу, серед яких зобов'язати порушника вжити заходів для усунення порушення та\або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення.</p> <p>Одночасно, Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», який поширюється на відносини нагляду (контролю) у сфері небанківських фінансових послуг, визначає, крім розпорядження, такий вид розпорядчого документу (стаття 7) органу державного нагляду (контролю) як припис - обов'язкова для виконання у визначені строки письмова вимога посадової особи органу державного нагляду (контролю) суб'єкту господарювання щодо усунення порушень вимог законодавства. Припис не передбачає застосування санкцій щодо суб'єкта господарювання. Припис видається та підписується посадовою особою органу державного нагляду (контролю), яка здійснювала перевірку.</p> <p><u>Враховуючи викладене, ВАКС пропонує:</u></p> <p>1) у відповідності до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» чітко визначити, що припис видається та підписується уповноваженою Нацкомфінпослуг посадовою особою, яка здійснювала перевірку;</p> <p>2) розглянути можливість узгодження абзаців першого та другого пункту 2.2 розділу II</p>

		<p>проекту Положення щодо мети застосування припису: зобов'язання порушника усунути порушення чи запобігання несвоєчасному виконанню особою зобов'язань, враховуючи при цьому статті 40 та 7 Законів України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» відповідно, та пункт 2.3 самого проекту Положення.</p>
4	<p>П. Види заходів впливу (...) 2.5.2. У разі анулювання (відкликання) ліцензії особа повинна виконувати свої зобов'язання за укладеними зі споживачами фінансових послуг договорами.</p>	<p>З метою уникнення неоднозначного трактування запропонованої норми, ВАКС пропонує внести таке уточнення:</p> <p>«У разі анулювання (відкликання) ліцензії особа повинна виконувати свої зобов'язання за укладеними договорами зі споживачами фінансових послуг щодо зазначеного в рішенні виду (видів) фінансових послуг».</p>
5	<p>IV. Провадження у справі (...) 4.4. (...) Акт складається та підписується посадовими особами Нацкомфінпослуг в одному примірнику та зберігається в Нацкомфінпослуг</p>	<p>На відміну від діючого Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги, затвердженого розпорядженням Нацкомфінпослуг від 20.11.2012 №2319, проектом Положення пропонується надавати фінансовій установі не оригінал Акту, а його копію.</p> <p>ВАКС просить переглянути таку пропозицію і не позбавляти можливості фінансову установу одержувати оригінал Акту, на підставі якого можуть бути застосовані заходи впливу.</p>
6	<p>V. Особливості провадження у справах, розпочатих за зверненням громадян 5.1. Днем початку провадження у справі є дата надсилання посадовою особою Нацкомфінпослуг особі письмової вимоги Нацкомфінпослуг про надання документів та інформації за зверненням громадян в разі виявлення за інформацією, наданою в таких зверненнях, ознак можливих порушень особою законодавства про фінансові послуги.</p>	<p>Відповідно до пункту 5.2 проекту Положення у разі не виявлення ознак порушень законодавства про фінансові послуги посадові особи Нацкомфінпослуг складають Довідку про відсутність порушень законодавства про фінансові послуги.</p> <p>При цьому, для закриття справи, провадження по якій вже відкрито з дати надсилання письмової вимоги, уповноважена Нацкомфінпослуг особа повинна розглянути таку Довідку та прийняти, як пропонується у пункті 5.5 проекту Положення, за результатами розгляду справи одне з рішень – про застосування заходів впливу (що є незрозумілим при наявності Довідки) або про закриття справи, яка враховуючи абзац чотирнадцятий пункту 4.9 проекту Положення, взагалі не могла бути розпочата по суті.</p> <p>Виклик кредитної спілки на розгляд такої справи проектом Положення не передбачено.</p>

		<p>Крім того, відповідно пункту 5.6 проекту Положення про рішення, прийняте уповноваженою особою Нацкомфінпослуг за результатами розгляду справи кредитна спілка дізнається разом з отриманням Акту, що унеможливить надання кредитною спілкою своїх зауважень до Акту та призведе до порушень її прав, забезпечених сьогодні діючим розпорядженням Нацкомфінпослуг від 20.11.2012 №2319.</p> <p>Також, відповідно до статті 40 закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» у разі якщо порушення та його наслідки усунені порушником самостійно до застосування заходів впливу, крім випадків, передбачених статтями 41 і 43 цього Закону, національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, не застосовує заходи впливу за таке порушення.</p> <p>ВАКС просить звернути увагу, що стаття 40 вказаного закону надає можливість самостійно усунути порушення до застосування заходів впливу, а не тільки під час підготовки та надання відповіді на запит Нацкомфінпослуг, як запропоновано у пункті 1.3.2 проекту Положення.</p> <p>Отже, ВАКС пропонує більш чітко визначити, в чому полягає розгляд справи, розпочатої за зверненням громадянина, враховуючи, що за запропонованою процедурою кредитна спілка не викликається, зауважень до Акту можливості надати не має.</p>
7	<p>V. Особливості провадження у справах, розпочатих за зверненням громадян (...)</p> <p>5.3. У разі виявлення правопорушень, які не стосуються питань, порушених у зверненнях громадян, посадові особи Нацкомфінпослуг складають окремий Акт, за яким розпочинається провадження у справі у порядку. Визначеному розділом IV цього Положення.</p>	<p>На думку ВАКС, запропонована норма не відповідає статті 6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» - під час проведення позапланового заходу з'ясовуються лише ті питання, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу, з обов'язковим зазначенням цих питань у посвідченні (направленні) на проведення державного нагляду (контролю).</p>
8	<p>VIII. Заходи контролю за виконанням особами рішень Нацкомфінпослуг про застосування заходів впливу та припиненням порушень законодавства про</p>	<p>Відповідно до статті 40 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» порядок та умови застосування заходів впливу встановлюються законами України та нормативно-правовими актами національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.</p>

<p>фінансові послуги (...)</p> <p>8.4. Якщо особою не виконується рішення Нацкомфінпослуг або уповноваженої особи Нацкомфінпослуг про застосування заходу впливу, передбаченого підпунктами 1 або 3 пункту 2.1 розділу II цього Положення, та/або не усуваються та не припиняються порушення, які стали підставою для застосування відповідного заходу впливу, до такої особи застосовуються інші заходи впливу, передбачені пунктом 2.1 розділу II цього Положення.</p> <p>Якщо особою не виконується рішення Нацкомфінпослуг або уповноваженої особи Нацкомфінпослуг про застосування заходу впливу, передбаченого підпунктами 1 або 3 пункту 2.1 розділу II цього Положення, та/або не усуваються та не припиняються порушення, які стали підставою для його застосування, Нацкомфінпослуг може застосувати до такої особи не більше двох заходів впливу у вигляді накладення штрафної санкції (штрафу).</p> <p>У разі, якщо після застосування Нацкомфінпослуг до особи двох заходів впливу у вигляді накладення штрафної санкції (штрафу) з підстав, викладених у абзаці першому цього підпункту, особою не виконується рішення Нацкомфінпослуг</p>	<p>На думку ВАКС, запропонована редакція пункту 8.4 потребує перегляду, зокрема, з урахуванням вимог статті 61 Конституції України, статей 41, 46 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг», статті 16 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» тощо.</p>
--	---

	<p>про застосування заходу впливу, та/або не усуваються та не припиняються порушення, які стали підставою для його застосування, Нацкомфінпослуг застосовує до такої особи заходи впливу, передбачені підпунктами 4 або 7 пункту 2.1 розділу II цього Положення. Нацкомфінпослуг може прийняти рішення про застосування до особи заходів впливу інших, ніж передбачені підпунктами 4 або 7 пункту 2.1 розділу II цього Положення, у разі, якщо особою подано обґрунтоване клопотання про застосування до неї інших заходів впливу, передбачених пунктом 2.1 розділу II цього Положення.</p>	
9	<p>Норма відсутня</p>	<p>Проект Положення, на відміну від існуючого Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги, затвердженого розпорядженням Нацкомфінпослуг від 20.11.2012 №2319, позбавляє кредитну спілку права надавати свої пояснення на розгляд справи та бути присутньою під час розгляду справи, що, на думку ВАКС, не сприяє ґрунтовному розгляду справи.</p>
10	<p>Норма відсутня</p>	<p>Враховуючи норми Правил проведення перевірок (інспекцій) Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затверджених розпорядженням Нацкомфінпослуг від 27.11.2012 №2422, <u>ВАКС пропонує</u> доповнити проект Положення таким:</p> <p>«У разі виявлення порушення законодавства про фінансові послуги під час проведення перевірки (інспекції) Акт складається не пізніше п'яти робочих днів після підписання посадовою особою Нацкомфінпослуг акта перевірки (інспекції).</p> <p>У разі порушення справи про правопорушення щодо відсутності особи за</p>

		місцезнаходженням відповідно до інформації, яка міститься в Державному реєстрі фінансових установ, інших реєстрах (переліках), Акт складається на підставі акта про відсутність особи за таким місцезнаходженням.»
--	--	--

Президент ВАКС

В. Волковська